

A gyermekek jogszerű külföldre vitele - Lengyelország

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [pl](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Milyen körülmények között viheti gyermekét jogszerűen külföldre egy szülő a másik szülő hozzájárulása nélkül?
- 2 Milyen körülmények között szükséges a másik szülő hozzájárulása a gyermek külföldre viteléhez?
- 3 Amennyiben a másik szülő nem járul hozzá, hogy a gyermeket egy másik államba vigyék, bár erre szükség van, hogyan vihető a gyermek jogszerűen egy másik államba?
- 4 Ugyanazok a szabályok vonatkoznak-e az ideiglenes külföldre vitelre (pl. nyaralás, orvosi ellátás) és a tartós letelepedés céljából történő külföldre vitelre? Adott esetben kérjük, mellékeljék a szükséges hozzájárulási formanyomtatványokat.

1 Milyen körülmények között viheti gyermekét jogszerűen külföldre egy szülő a másik szülő hozzájárulása nélkül?

A szülői felelősséget jellemzően mindkét szülő közösen gyakorolja. Ez a lengyel családjogi és gyámügyi törvénykönyv (*kodeks rodzinny i opiekuńczy*) 97. cikkének (2) bekezdéséből következik, amelynek értelmében a szülők közösen döntenek a gyermeket érintő fontos kérdésekben, és ha nem jutnak megegyezésre, e kérdésekben a gyámügyi bíróság (*sąd opiekuńczy*) határoz. A szülők csak a gyermeket érintő kevésbé fontos kérdésekben döntenek önállóan, anélkül, hogy tanácskoznuk kellene a másik szülővel, és meg kellene szerezniük annak hozzájárulását. A lengyel ítélkezési gyakorlat fontos kérdésnek tekinti a gyermek mind tartós letelepedés céljából történő, mind ideiglenes (akár csak nyaralásra történő) külföldre vitelét is.

A családjogi és gyámügyi törvénykönyv 97. cikkének (2) bekezdésére tekintettel a szülő csak akkor viheti külföldre a gyermeket a másik szülő hozzájárulása nélkül, ha

- a) egy lengyel bíróság határozata megfosztotta a másik szülőt a gyermek feletti szülői felügyelettől (a családjogi és gyámügyi törvénykönyv 111. cikke);
- b) egy lengyel bíróság határozata felfüggesztette a másik szülő szülői felügyeletét (a családjogi és gyámügyi törvénykönyv 110. cikke);
- c) a másik szülő korlátozott szülői felügyelettel rendelkezik a gyermek felett, mert veszélyt jelent a gyermek jólétére (a családjogi és gyámügyi törvénykönyv 109. cikke). A gyermek jólétét legjobban védő intézkedés alkalmazásával a bíróság dönt arról, hogyan kell korlátozni a szülői felügyeletet. A korlátozott szülői felügyelettel rendelkező szülő megfosztható különösen a gyermeket érintő fontos kérdésekben vagy e kérdések némelyikében történő döntéshozatal jogától. Ha a másik szülőt egy ilyen ítélet megfosztotta a gyermek szokásos tartózkodási helyére vonatkozó döntéshozatal jogától, e szülő nem tiltakozhat a gyermek lengyelországi szokásos tartózkodási helyének külföldre történő áthelyezése ellen.
- d) a szülők gyermekkel kapcsolatos jogai és kötelezettségei megváltoztak egy házasság felbontására irányuló eljárásban (a családjogi és gyámügyi törvénykönyv 58. cikkének (1) és (1a) bekezdése, házasság érvénytelenítésére irányuló eljárásban (a családjogi és gyámügyi törvénykönyv 21. cikkével összefüggésben értelmezett 51. cikkének (1) és (1a) bekezdése) vagy különválásra irányuló eljárásban (a családjogi és gyámügyi törvénykönyv 61³. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben

értelmezett 58. cikkének (1) és (1a) bekezdése) hozott ítélet nyomán. Ugyanez vonatkozik a családjogi és gyámügyi törvénykönyv 93. cikkének (2) bekezdése alapján (apasági perekben), 106. cikke alapján (a szülői felügyeletről és e felügyelet gyakorlásának módjáról házasság felbontására, különválásra vagy házasság érvénytelenítésére irányuló eljárásban hozott ítélet megváltoztatására irányuló eljárásban), valamint 107. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján (a nem együtt élő szülők egyikének a szülői felügyelet gyakorlásával történő megbízására irányuló eljárásban) hozott határozatokra. A bíróság ilyen esetekben a szülők egyikét bízhatja meg a szülői felügyelet gyakorlásával, a másik szülő jogainak a gyermekkel kapcsolatos konkrét kötelezettségekre és jogokra való korlátozásával. Ha a házasság felbontására irányuló eljárásban eljáró bíróság a szülők egyikét bízza meg a szülői felügyelet gyakorlásával a másik szülő szülői felügyeletének korlátozása mellett, akkor, bár az ilyen ítélet nem fosztja meg a másik szülőt a gyermek feletti szülői felügyelettől, e szülő csak a bíróság által engedélyezett mértékben gyakorolhatja jogait és teljesítheti kötelezettségeit. Ha a bíróság nem biztosít jogot a másik szülőnek a gyermek tartózkodási helyére vonatkozó döntéshozatalra, akkor főszabály szerint a szülői felügyelet gyakorlásával megbízott szülő önállóan dönt e tartózkodási helyről (lásd mindazonáltal a 2. pontot).

e) egy külföldi bíróság Lengyelországban érvényesnek elismert ítélete megfosztotta a másik szülőt a gyermek tartózkodási helyének áthelyezésére vonatkozó döntéshozatalban való részvétel jogától.

2 Milyen körülmények között szükséges a másik szülő hozzájárulása a gyermek külföldre viteléhez?

A másik szülő hozzájárulására az előző pontban fel nem sorolt összes esetben szükség van, mégpedig minden olyan helyzetben, amelyben a szülőt teljes körű szülői felügyelet illeti meg, vagy szülői felügyeletét korlátozták ugyan, de nem fosztották meg a gyermek tartózkodási helyére vonatkozó döntéshozatal jogától. A lengyel ítélkezési gyakorlat még ennél is tovább megy. Mint azt a Legfelsőbb Bíróság (*Sąd Najwyższy*) a III CZP 69/71. sz. ügyben hozott 1971. november 10-i határozatában kimondta, a gyermek saját tartózkodási helyén történő elszállásolására jogosult szülőnek joga van részt venni a gyermek szokásos tartózkodási helyének áthelyezésére vonatkozó döntéshozatalban, ha az ilyen áthelyezés ténylegesen lehetetlenné tenné az érintett szülő számára a gyermekkel való kapcsolattartást. Ezen ítéletre tekintettel tehát, még ha a bíróság nem biztosított is a másik szülőnek jogot – például a házasság felbontására irányuló eljárásban – a gyermek szokásos tartózkodási helyére vonatkozó döntéshozatalban való részvételre, e szülő követelheti a gyermek visszavitelét, ha nem tudná gyakorolni a gyermekkel való kapcsolattartáshoz való jogát.

3 Amennyiben a másik szülő nem járul hozzá, hogy a gyermeket egy másik államba vigyék, bár erre szükség van, hogyan vihető a gyermek jogszerűen egy másik államba?

Ilyen esetekben a lengyelországi gyámügyi bíróságtól kell kérni a gyermek külföldre viteléhez való hozzájárulás pótlását. Ilyen hozzájárulás iránti kérelmet azok a szülők terjeszthetnek elő, akiket nem fosztottak meg a szülői felügyeletről, vagy akiknek szülői felügyeletét nem függesztették fel. A kérelmet maguk a kérelmezők is benyújthatják: ilyen esetekben a lengyel jog nem követeli meg, hogy a feleket ügyvéd képviselje a bíróság előtt. Az ilyen kérelmek elbírálása elsőfokú bíróságként a kerületi bíróság (*sąd rejonowy*) (családjoggal és fiatakorúakkal foglalkozó csoport) hatáskörébe tartozik, az illetékesség pedig a gyermek lakó- vagy tartózkodási helyéhez igazodik.

4 Ugyanazok a szabályok vonatkoznak-e az ideiglenes külföldre vitelre (pl. nyaralás, orvosi ellátás) és a tartós letelepedés céljából történő külföldre vitelre? Adott esetben kérjük, mellékeljék a szükséges hozzájárulási formanyomtatványokat.

Mint az fent említést nyert, a gyermek rövid idejű külföldre viteléhez a másik szülő hozzájárulására van szükség.

Lengyelországban nincsenek használatban a gyermek (tartós letelepedés céljából történő vagy ideiglenes) külföldre vitelével kapcsolatos hozzájárulási formanyomtatványok. Hozzájárulás ezért bármilyen formában adható. Mindazonáltal tanácsosnak tűnik írásbeli hozzájárulást szerezni, amely bizonyítékként szolgálhat az 1980. évi hágai egyezményen alapuló, a gyermek visszavitelére irányuló bármely eljárásban. Egy lengyel ügyvéd, jogi tanácsadó vagy közjegyző közreműködése hasznosnak bizonyulhat egy ilyen hozzájárulás elkészítésében.

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 27/06/2017